

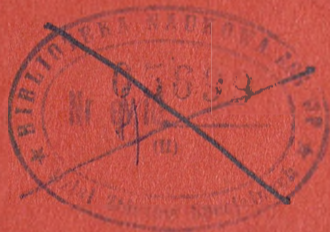
05099

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

JAWNE
FOURNE

Egz. Nr .....

Mjr dr Kazimierz ŻEGNALEK

**WYNIKI BADAŃ OPINII SŁUCHACZY O PROGRAMIE
KSZTAŁCENIA I PRZYGOTOWANIU ABSOLWENTÓW
ASG WP DO PRACY W JEDNOSTKACH WOJSKOWYCH**

50286

WARSZAWA

1981

05699

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

JAWNE
POUBNE

Egz. Nr 1

Mjr dr Kazimierz ŻEGNALEK

WYNIKI BADAŃ OPINII SŁUCHACZY O PROGRAMIE KSZTAŁCENIA I PRZYGOTOWANIU ABSOLWENTÓW ASG WP DO PRACY W JEDNOSTKACH WOJSKOWYCH

WARSZAWA

1981

INSTYTUT   D Y D A K T Y K I   W O J S K O W E J

JAWNE

POUFNE

Egz.Nr 1

Prot. 706/97. 07. 07 Jhm

W Y N I K I   B A D A Ń   O P I N I I   S Ł U C H A C Z Y   O   P R O G R A M I E
K S Z T A Ł C E N I A   I   P R Z Y G O T O W A N I U   A B S O L W E N T Ó W   A S G   W P   D O
P R A C Y   W   J E D N O S T K A C H   W O J S K O W Y C H

Opracował:
mjr dr Kazimierz ŻEGNALEK

S P I S   T R E Ś C I

1. Cel i organizacja badań	3
2. Opinia słuchaczy o programie kształcenia .. w ASG WP	4
3. Opinia słuchaczy o przygotowaniu absolwentów ASG WP do pracy w jednostkach wojskowych...	13
4. Załączniki:	
4.1. Zestawienie wyników badań słuchaczy grup ogólnowojskowych.	17
4.2. Zestawienie wyników badań słuchaczy grup specjalistycznych.	22
4.3. Zestawienie ogólne wyników badań.	27
4.4. Kwestionariusz /wzór/.	32

1. CEL I ORGANIZACJA BADAŃ

Niniejsze badania są kontynuacją wieloletnich badań prowadzonych przez Instytut Dydaktyki Wojskowej ze słuchaczami akademii nad skutecznością kształcenia w ASG WP. Celem tegorocznych badań było poznanie opinii słuchaczy o programie studiów akademickich oraz o przygotowaniu absolwentów do pracy na pierwszych stanowiskach służbowych w jednostkach wojskowych. Postawienie przed badaniami takiego właśnie celu wyniknęło z przyjętego założenia, że programy kształcenia stanowią jeden z decydujących czynników o przygotowaniu absolwentów do przyszłej pracy i że zdecydowana większość absolwentów kierowana jest na pierwsze stanowisko pracy do jednostek wojskowych.

Przedmiotem badań byli słuchacze III kursu Wydziału Wojsk Lądowych. W badaniach uczestniczyło 66 słuchaczy, przedstawiciele wszystkich grup szkoleniowych, co pozwoliło uzyskać odpowiednią próbę reprezentatywną dla całej badanej populacji. W rezultacie tak przyjętej organizacji badaniami objętych zostało 39 słuchaczy z grup ogólnowojskowych oraz 27 słuchaczy z grup specjalistycznych /w tym 7 przedstawiciele grup kwatermistrzowskich/. Badania przeprowadzono na przełomie maja i czerwca, a więc wtedy, kiedy program kształcenia w zasadzie został już przerobiony.

Materiał badawczy zebrano przy pomocy specjalnie skonstruowanego anonimowego kwestionariusza. Zastosowanie powyższej metody pozwoliło uzyskać szczere, niczym nie skrępowane wypowiedzi słuchaczy na postawione im pytania.

Analiza materiału badawczego wykazała, że wypowiedzi słuchaczy odzwierciedlają autentyczną ich opinię o programie kształcenia w akademii i skuteczności studiów. Jednocześnie zawierają wiele subiektywizmu w ocenie badanej problematyki. Niektóre z nich świadczą nawet o nieznajomości celów kształcenia w ASG WP, bądź ich nie rozumieniu. Niemniej **jednak** zebrany materiał badawczy posiada pewne wartości poznawcze. Sądzymy, że może on być pomocny w prowadzeniu pracy wychowawczej ze słuchaczami, a także może być użyteczny przy ewentualnej modernizacji programów kształcenia akademickiego.

W dalszej części opracowania prezentujemy uogólnione wyniki badań przytaczając najbardziej charakterystyczne wypowiedzi, ale bez dokonywania ich interpretacji. W załącznikach natomiast przedstawiamy szczegółowe wyniki badań słuchaczy grup ogólnowojskowych

i specjalistycznych.

Charakterystyka badanych słuchaczy pod względem przebiegu służby wojskowej była następująca: zdecydowana większość /ok.67%/, to oficerowie legitymujący się stażem w zawodowej służbie wojskowej od 6 do 10 lat, co czwarty badany /ok.25%/ przesłużył w stopniu oficerskim co najmniej 10 lat, a tylko jeden spośród wszystkich badanych nie przekroczył 5 lat stażu w zawodowej służbie wojskowej. Jeśli natomiast idzie o stanowiska zajmowane bezpośrednio przed rozpoczęciem studiów w ASG WP, to najczęściej były one następujące:

- dowódca kompanii /lub równorzędne/	- 42,4%	- badanych;
- dowódca batalionu /lub równorzędne/	- 18,24%	-"-
- szef sztabu batalionu	- 10,6%	-"-
- oficer operacyjny pułku	- 9,1%	-"-

Pozostali oficerowie zajmowali bardzo różnorodne stanowiska, jak np: wykładowca, oficer rozpoznania, oficer kwatermistrzostwa itp.

2. Opinia słuchaczy o programie kształcenia w ASG WP

Program kształcenia jest tym elementem procesu dydaktyczno-wychowawczego, który bezpośrednio wywiera wpływ na wiedzę i umiejętności słuchaczy, a zatem w bardzo dużym stopniu decyduje o ich przygotowaniu do pracy zawodowej po ukończeniu studiów. Gwałtowny i permanentny rozwój techniki wojskowej, a tym samym taktyki i sztuki operacyjnej, powoduje konieczność ciągłej modernizacji i doskonalenia programów kształcenia.

Opinie słuchaczy na temat programów kształcenia w ASG WP nie mogą absolutnie stanowić podstawy do dokonywania w nich jakichkolwiek zmian. Niemniej jednak dostosowując programy do aktualnych potrzeb wojska i wymogów pola przyszłej walki warto jest poznać te opinie. W tym celu postanowiono w kwestionariuszu odpowiednie pytania.

Słuchacze najczęściej narzekają, że program studiów w ASG WP jest przeładowany. Dotyczy to zarówno liczby przedmiotów, jak i zakresu tematycznego w poszczególnych przedmiotach. Wielu badanych uważa, że w akademii wykłada się za dużo przedmiotów, a w rezultacie tego zawarty w nich materiał przerabiany jest powierzchownie. Najwięcej jednak krytycznych uwag kierowano pod adresem programów poszczególnych przedmiotów realizowanych w akademii. Do przedmiotów, których program uznano za stanowczo przeładowany zaliczono przede wszystkim przedmioty społeczno-polityczne, a wśród nich szczególnie naukowy

komunizm /51,5% głosów/. Uzasadniając swoje stanowisko twierdzono najczęściej, że ASG WP to nie WAP, a w związku z tym żaden z przedmiotów społeczno-politycznych nie powinien być profilującym, podobnie jak przedmioty taktyczno-operacyjne nie są profilującymi w WAPie. ASG WP powinna być uczelnią preferującą przedmioty o charakterze dowódczym i sztabowym. Ustosunkowując się krytycznie do programów tych przedmiotów wysuwano jednocześnie wiele kontrowersyjnych, nie zawsze przemyślanych postulatów. A oto niektóre z nich:

- "Zmniejszyć ilość godzin i formę zaliczania przedmiotów społeczno-politycznych. Naukowy komunizm nie powinien się kończyć egzaminem państwowym;"

- "Zmniejszyć program wszystkich przedmiotów społeczno-politycznych do 20 godzin;"

- "Z naukowego komunizmu i filozofii pozostawić tylko 50% tematów"

- "Praktycznie to można zrezygnować z naukowego komunizmu, a wprowadzić przedmiot "ruch robotniczy";

- "Tematy teoretyczne z zasad organizacji, budowy i rozwoju państwa socjalistycznego, to utopia w stosunku do rzeczywistości";

- "Więcej czasu poświęcać sprawom aktualnym i historii współczesnej, głównie problemom dotyczącym naszego kraju";

- "Zrezygnować z większości tematów dotyczących historii filozofii, a skoncentrować się na problemach współczesnych /przynajmniej XX w/";

- "Wykłady z naukowego komunizmu zamienić na konsultacje, względnie kierowane seminarium";

- "Zrezygnować w przedmiotach społeczno-politycznych z następującej problematyki: problemy polityczno-ideologiczne wspólnoty socjalistycznej, międzynarodowy ruch komunistyczny i robotniczy wobec głównych problemów współczesnej polityki, węzłowe problemy praktyki budownictwa socjalistycznego w PRL";

- "Z przedmiotów społeczno-politycznych wprowadzić tylko zaliczenie";

- "Po co mi ekonomika wojskowa?";

- "Wykłady z ekonomiki wojskowej są stratą czasu";

- "Na III roku zamiast zajęć z ekonomiki wojskowej prowadzonych na zlecenie, powinny być prowadzone zajęcia z przepisów i aktów prawnych aktualnie obowiązujących" itp.

Ponadto słuchacze grup specjalistycznych do przedmiotów o najbardziej przeładowanym programie zakwalifikowali sztukę operacyjną /12,1%/ i taktykę ogólną /9,1%/. Często podkreślano także, że zbyt rozbudowane są programy z przedmiotów specjalistycznych nie będących profilującymi w danej specjalności /9,1%/. Sporadycznie wymieniono jeszcze takie przedmioty, jak: OTK, WRE czy logika. Swoje opinie uzasadniano następująco:

- "Są to przedmioty, które nigdy w mojej pracy nie będą potrzebne"
→ nie widzę ich roli w swoim obecnym rozwoju.

- "Wszystkie przedmioty związane z taktyką rodzajów wojsk powinny być traktowane informacyjnie, a główny wysiłek winien być skupiony na przedmiotach wiodących w danej specjalności. Obecnie jest rozproszenie przekazywanej wiedzy - specjaliści uczą się taktyki ogólnej, a słuchacze grup ogólnowojskowych uczą się artylerii i w rzeczywistości nie ma żadnej specjalizacji. Wszyscy znają poszczególne taktyki - OGÓLNIE";

- "Jestem specjalistą i uważam, że po ukończeniu ASG powinienem być ekspertem w swojej specjalności i mieć ogólne wiadomości w przygotowaniu ogólnowojskowym. Przy tym programie - wątpliwe?"

- "W grupach ogólnowojskowych zrezygnować z części tematów taktyki poszczególnych rodzajów wojsk";

- "Absolwent ASG WP powinien być erudyta w swojej specjalności, a nie erudyta w ogóle";

- "Ograniczyć zajęcia ze szczebla armii do rozmiarów informacyjnych poprzez zwiększenie liczby wykładów";

✓ - "Zajęcia z operacji zaczepnej i obronnej armii powinny być w grupach specjalistycznych prowadzone tylko informacyjnie";

- "Problematyka OTK nie dotyczy np. specjalistów";

- "W ZSRR kształci się specjalistów wysokiej klasy i pod tym kątem ustawiony jest program. U nas przełożeni chcieliby wykształcić eksperta od wszystkiego tzn. do niczego".

Na pytanie "Czy w programie kształcenia znajdują się przedmioty, których nauczanie wydaje się zbędne" aż 65,2% respondentów odpowiedziało twierdząco. Do przedmiotów takich zaliczono np. nauki komunizmu, ekonomikę wojskową, OTK, cybernetykę, języki obce itp. W uzasadnieniach najczęściej podkreślano, że są to przedmioty, które nie będą miały praktycznego zastosowania w przyszłej pracy. Jeden ze słuchaczy pisze np. tak: "Oficer ogólnowojskowy nie musi być omnibusem i znać się na wszystkim", a inny akcentuje złośliwie "Jeżeli absolwent ASG

ma być omnibusem to wszystko jest potrzebne". W przypadku nauczania języków obcych i cybernetyki, opinie co do ich przydatności mają inny charakter. Badani słuchacze twierdzą, że obecny sposób nauczania języków obcych, przy braku podstaw, nic nie daje. Przedmioty te przy obecnym wymiarze godzin i takim jak teraz planowaniu wydają się być zbędnymi. Natomiast, jeżeli idzie o cybernetykę, to jej zbędność w programie kształcenia ASG WP uzasadniono następująco: "... ilość godzin na ten przedmiot pozwala tylko na powierzchowne zapoznanie się z problematyką, co w sumie niewiele daje. Gdyby ten przedmiot połączyć z większym stopniem z innymi przedmiotami np. z taktyką ogólną i taktyką rodzajów wojsk, to wtedy może miałby on prawo bytu".

Tylko około 20% badanych zdecydowanie stwierdziło, że w obecnym programie kształcenia akademickiego nie ma przedmiotów zbędnych. Nie oznacza to wcale, iż nie mieli żadnych uwag do tego programu. Pod jego adresem wysuwali takie zastrzeżenia, jak np:

- "wszystkie przedmioty są potrzebne, ale nie zawsze w takim wymiarze godzin i nie takie tematy jak obecnie"; *niepewno jest zakres przedmiotu*

- "program jest właściwy, należy zmienić jedynie formę i zakres problematyki z niektórych przedmiotów, jak np. z teorii organizacji i kierowania, geografii wojennej itp.";

- "niektóre przedmioty pomimo swojej przydatności są zbyt rozbudowane";

- "niewłaściwy jest podział godzin na poszczególne przedmioty i niewłaściwy system rozliczania np. po co kolokwium z OTK" /słuchacz z grupy ogólnowojskowej/;

- "zmienić proporcje z poszczególnych przedmiotów np. mniej przedmiotów społeczno-politycznych, a na to miejsce wprowadzić przedmioty przygotowujące do pracy w okresie pokoju".

W przeprowadzonych badaniach słuchacze bardzo często wskazywali na nieprawidłową korelację międzyprzedmiotową. Co drugi badany twierdził, że w programie studiów występuje zbędne powtarzanie się określonych tematów w różnych przedmiotach. Zdarza się to według nich głównie w przedmiotach społeczno-politycznych /praca partyjno-polityczna, filozofia, naukowy komunizm/, a także w takich, jak: taktyka i sztuka operacyjna oraz historia sztuki wojennej, taktyka i służba sztabów. Jako przykłady zbędnych powtórzeń podawano:

- pojęcia taktyki, operacji, natarcia, obrony, przeciwuderzenia itp. występują także w sztuce operacyjnej oraz w historii sztuki wojennej;

że tematy wykładów są zbyt szerokie, a liczba godzin na ich realizację jest za mała. Sytuacja ta powoduje, iż faktycznie nie są to wykłady, lecz "opowiadania" o tym, co wykładowca chciałby powiedzieć. Niektórzy wręcz twierdzą, że "w ASG nie ma wykładów. Studia polegają na egzekwowaniu wiedzy i straszeniu dwójkami". W celu poprawy tego stanu rzeczy proponują: "Nie mówić o wszystkim i o niczym, lecz konkretnie zając się głównymi zagadnieniami lub tymi, których nie ma w literaturze fachowej", albo "Niech będzie wyłożone jedno zagadnienie, lecz wyczerpująco".

Zwrócono również uwagę na niesłuszną w ich przekonaniu praktykę manipulowania niektórymi przedmiotami, polegającą na przestawianiu ich z jednego roku na drugi.

W programie kształcenia akademickiego, oprócz przedmiotów zbyt rozbudowanych, występują także i takie, których tematyka w opinii słuchaczy jest za wąska. Do takich zaliczono przede wszystkim:

- taktykę własnego rodzaju wojsk - 33,3%;
- metodykę szkolenia taktycznego - 19,7%;
- WF - 18,2%;
- historię sztuki wojennej - 10,6%
- języki obce /zachodnie/ - 6,1%;
- organizację i mobilizację wojsk - 6,1%;
- teorię organizacji i zarządzania - 4,5%;
- informatykę - 4,5%.

opinię słuchaczy Słuchacze grup ogólnowojskowych wymieniali dodatkowo taktykę ogólną, sztukę operacyjną oraz szkolenie ogniowe. Ponadto sporadycznie wymieniono jeszcze takie przedmioty, jak: rozpoznanie i armie obce, wojskowe akty prawne, pedagogikę, dydaktykę oraz psychologię wojskową. Dla lepszego zobrazowania opinii słuchaczy na ten temat przytoczamy poniżej najciekawsze wypowiedzi:

- "wprowadzić więcej zajęć z zakresu metodyki opracowywania ćwiczeń taktycznych kosztem /np. w grupach ogólnowojskowych/ ćwiczeń specjalistycznych";

- "więcej czasu poświęcić metodyce opracowywania i prowadzenia ćwiczeń taktycznych, nawet kosztem ćwiczeń metodycznych z taktyki";

- "każdy słuchacz powinien opracować na zajęciach co najmniej 3 lub 4 ćwiczenia taktyczne";

- "zwiększyć ilość godzin na metodykę opracowywania ćwiczeń, przedmiot podzielić na dwa etapy: I etap - to omówienie rozwiązania metodycznego, II etap - to samodzielne rozwiązywanie i opracowywanie"

- "WF powinien być prowadzony minimum raz w tygodniu";
- "zwiększyć ilość godzin na WF kosztem obojętnie czego, bo słuchacz niesprawny fizycznie to i umysłowo ociężały";
- "wprowadzić zajęcia przygotowujące nas do pracy w warunkach pokoju np. biurowość w wojsku";
- "obecny program z historii sztuki wojennej pozwala jedynie na fragmentaryczne zapoznanie się z przedmiotem i wyciąganie bardzo ogólnych wniosków; powinno się przeanalizować dokładnie co najmniej jedną operację armijną lub frontową np. lądowanie w Normandii";
- "zwiększyć ilość godzin zajęć z historii sztuki wojennej w powiązaniu z zajęciami z taktyki ogólnej i rodzajów wojsk i służb, ćwiczeń dowódczo-sztabowych itp.";
- "połączyć taktykę ogólną z pracą partyjno-polityczną i rozpatrywać je na jednych zajęciach np. w czasie przygotowania i prowadzenia natarcia /obrony/";
- ^{bez konieczności}
^{2. wzmianki} - "według mnie zbyt mało jest pokazów sprzętu, który znajduje się w wojskach i o którym mówi się na zajęciach";
- "w obecnie przeznaczonym czasie nie można nauczyć języka obcego /zachodniego/ od podstaw. Można tylko wprowadzić terminologię wojskową. Organizować przed akademią 2-3 miesięczny kurs z języka w Łodzi";
- "zorganizować kurs wyrównawczy z języka obcego";
- "w przedmiocie rozpoznanie i armie obce zwiększyć ilość godzin i nauczyć na zajęciach oceny npla na konkretnych przykładach w ćwiczeniu, obecnie ocenę robi się na nauce własnej i melduje na zajęciach, a często słuchacze nie znają sposobu i zasad oceny npla";
- "korzystać z filmów i przezroczy w nauczaniu rozpoznania i armii obcych";
- ^{zob. uwaga} - "zbyt duża ilość ćwiczeń specjalistycznych w grupach ogólnowojskowych dekoncentruje uwagę i wysiłek słuchaczy, proponuje się dać do tych zajęć rozwiązanie metodyczne, a na zajęciach grupowych problemy rozpatrywać w formie dyskusji i koncepcji zbliżonych do autorskiej";
- "zwiększyć ilość godzin na przedmioty kierunkowe w grupach specjalistycznych, a w ogólnowojskowych na taktykę i sztukę operacyjną";
- "proponuję w grupie artyleryjskiej wprowadzić zajęcia dotyczące najnowszych zasad strzelania artylerii naziemnej oraz kierowania ogniem na szczeblu pułku i brygady artylerii";
- "w grupach specjalistycznych wprowadzić metodykę ćwiczeń specjalistycznych kosztem ogólnowojskowej";

- "w akademii w katedrach specjalistycznych nie ma fachowców, którzy zajmowałiby się pracą sztabu jednostek specjalistycznych np. brygada saperów, pułk rakiet plot itp.";

- "za mało jest historii Polski XX wieku".

W kwestionariuszu postawiono również pytania dotyczące trudności napotykanych w czasie studiów w ASG WP. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że najczęściej kłopotów przysparzały słuchaczom następujące przedmioty:

- naukowy komunizm	- 36,4%;
- języki obce	- 18,2%;
- teoria organizacji i zarządzania	- 10,6%;
- walka radioelektroniczna	- 9,1%;
- filozofia	- 7,6%;
- sztuka operacyjna	- 7,6%;
- historia sztuki wojennej	- 4,5%;
- logika	- 3,0%;
- taktyka ogólna	- 3,0%.

Kłopoty te w zależności od przedmiotu wynikały z różnorodnych przyczyn. Najczęściej jako przyczyny trudności w przyswajaniu wiedzy z przedmiotów społeczno-politycznych podawano:

- brak zainteresowania przedmiotem;
- przeładowany program;
- niewiarygodność podawanych wiadomości;
- rozbieżność między podawaną teorią a praktyką życia codziennego;
- zbyt duża ilość literatury zalecanej oraz brak czasu na jej przestudiowanie;
- całkowity brak materiałów do studiowania niektórych tematów;
- niewłaściwa postawa niektórych wykładowców.

Trudności w opanowywaniu języków obcych były następujące:

- brak wcześniejszych podstaw ze szkoły średniej i WSO;
- niewłaściwe metody nauczania oraz oceniania wiedzy i umiejętności;
- mała ilość godzin przeznaczona w programie na te przedmioty;
- złe planowanie zajęć /zbyt długie odstępy pomiędzy poszczególnymi zajęciami/;
- brak predyspozycji do nauki języków obcych.

Natomiast do podstawowych przyczyn trudności w uczeniu się przedmiotów taktyczno-operacyjnych zaliczono:

- brak znajomości tych zagadnień przed rozpoczęciem studiów w ASG WP;
- małe obycie z ćwiczeniami wojsk na poligonach i placach ćwiczeń;
- brak umiejętności kreślarskich;
- brak wyobraźni taktyczno-operacyjnej;
- brak czasu na opanowanie przedmiotów specjalistycznych;
- brak umiejętności i nawyków oficera sztabu;
- brak możliwości przedstawiania własnych rozwiązań, a konieczność ścisłego trzymania się rozwiązań metodycznych.

Przedstawionych wyżej trudności nie należy wyolbrzymiać, albowiem ponad 62% badanych słuchaczy orzekło, że w procesie studiów nie napotkało na jakieś szczególne trudności. Charakterystyczna w tym względzie może być wypowiedź jednego ze słuchaczy, który stwierdził, że: "przy poważnym traktowaniu nauki słuchacz średniozdolny nie powinien mieć trudności z opanowaniem obowiązującego materiału".

Oprócz trudności związanych z przyswojeniem wiadomości oraz umiejętności i nawyków z konkretnego przedmiotu sygnalizowano również o innego rodzaju trudnościach. Przykładem mogą być następujące wypowiedzi:

- "za dużo jest ćwiczeń w jednym dniu np: występują trzy kolejno zajęcia grupowe w jednym dniu i aby się do nich solidnie przygotować należy mieć na to czas";
- "za dużo czasu należy poświęcać na przygotowanie się do zajęć w dniu następnym, szczególnie w czasie ćwiczeń głównych";
- "klejenie i kolorowanie map powoduje brak czasu na studiowanie";
- "trudności występowały w początkowym okresie studiów, a wynikały z niedostatecznego przygotowania do rozwiązywania problemów, z którymi wcześniej nie miałem styczności";
- "słuchacza pyta się i straszy jak uczniaka DWÓJKA, a gdzie podstawowe zasady - "wzorowy pokaz", a potem wymagać, a nie ciągnąć ucieczką na łatwiznę, bo najlepiej to pytać, mało tego - ośmieszać przy okazji słuchacza. Efekt - TUMIWISIZM słuchacza";
- "celowość uczenia się niektórych przedmiotów tylko po to, aby zdawać egzaminy jest sztuką dla sztuki. Trzeba wreszcie wyważyć co jest najważniejsze, a co jest uzupełnieniem programu nauczania w ASG. To co jest istotne - egzamin, co uzupełniające - zaliczenie.

Pozwoli to słuchaczom na skoncentrowanie wysiłku i zgłębienie problematyki w określonym kierunku, bez dotychczasowej dewizy Zalicz - Zapomnij!";

- "trudności moje wynikały przede wszystkim z rozłąki z rodziną, która skutecznie ogranicza zdolności do normalnej nauki";

- "miałem trudności w składaniu wszelkich meldunków, nerwowość i związana z tym chaotyczność spowodowane były miernym przygotowaniem do studiów w akademii /nie ukończyłem CDO/"; *do kandydatów*

- "w początkowym okresie miałem trudności z pracą na mapie, bo wcześniej na niej nie pracowałem";

- "I kurs jest przeładowany pracą do wykonania na dzień następny, w rezultacie słuchacz przygotowuje się do jednego przedmiotu /na 3 w ciągu dnia/ lub do wszystkich powierzchownie tzn. wcale się nie przygotowuje. W posiadanym czasie musi odpisać "kość" nie myśląc o jej treści";

- "w rozwiązywanych problemach nie można było oderwać się od rozwiązań akademickich, przedstawiać własnych przemyśleń, zdań wykraczających poza instrukcję i regulamin";

- "myślałem, że to są studia, a nie jak w szkole podoficerskiej".

3. Opinia słuchaczy o przygotowaniu absolwentów ASG WP do pracy w jednostkach wojskowych

Jednym z głównych zadań Akademii Sztabu Generalnego WP jest "kształcenie i przygotowywanie słuchaczy do pełnienia funkcji dowódczych i sztabowych, twórczo i umiejętnie wykonujących zadania wynikające ze współczesnych potrzeb pola walki i dowodzenia w okresie pokoju^{1/}". Niniejsze badania miały m.in. odpowiedzieć, jaka jest opinia słuchaczy o realizacji powyższego zadania. Na pytanie "Jak sądzisz, czy wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów w ASG WP będą na pierwszym stanowisku w jednostce wojskowej: 1/ całkowicie wystarczające; 2/ wystarczające tylko częściowo; 3/ niewystarczające" uzyskano następujące odpowiedzi:

1/Zob. Statut Akademii Sztabu Generalnego WP im.gen.broni Karola Świerczewskiego, Warszawa 1977, §5 pkt.2.2, s.6

Lp.	Treść odpowiedzi	Liczba odpowiedzi	%
1.	Całkowicie wystarczające	6	9,0
2.	Wystarczające tylko częściowo	30	45,5
3.	Niewystarczające	12	18,2
4.	Nie mam zdania	18	27,3
	Razem	66	100,0

Jak widać z tabeli tylko niewielu badanych wysoko oceniło swoje przygotowanie do pracy po ukończeniu studiów. Dostyc duża ilość słuchaczy nie wypowiedziała się na ten temat, swoją decyzję uzasadniała tym, że nie zna przyszłego stanowiska pracy. Krytyczna samoocena przygotowania do pracy w jednostkach jest wyrazem swoistego utylitaryzmu w poglądach na rolę i zadania akademii w kształceniu kadr dowódczo-sztabowych. Słuchacze oczekują, aby ich uczyć przede wszystkim tego, co będzie im niezbędne do przyszłej pracy w jednostkach. Stąd też bierze się negatywny stosunek do wielu przedmiotów wykładanych w akademii, a które zdaniem słuchaczy nie mają żadnego związku z przyszłą pracą. Badani oficerowie zwracali przede wszystkim uwagę na to, że akademia słabo, bądź wcale nie przygotowuje do codziennej działalności dowódczo-sztabowej w okresie pokojowym, zwłaszcza w zakresie prowadzenia gospodarki finansowo-materiałowej. Przykładem mogą być następujące wypowiedzi:

- "Studia w ASG przygotowują do pracy w okresie prowadzenia ćwiczeń, a nie do codziennej pracy";
- "ASG przygotowuje do działań bojowych, a obecnie prowadzona działalność pokojowa w siłach zbrojnych nie ma nic wspólnego z programem szkolenia";
- "Niewystarczające przygotowanie wynika z nieznanomości aktualnie obowiązujących w wojskach rozkazów, zarządzeń i instrukcji";
- "Zdobyta wiedza i umiejętności będą całkowicie wystarczające w warunkach wojny. Duże braki odczuwamy w przygotowaniu nas do pracy w okresie pokoju";
- "Brak jest nam konkretnych wiadomości o pracy sztabu w normalnych warunkach, wiadomości o planowaniu szkolenia w jednostkach, o gotowości bojowej itp.";

- "Program ASG ujmuję za mało problematyki dowodzenia i kierowania w czasie pokoju";
- "W niewielkim stopniu w pracy w jednostce na konkretnym stanowisku służbowym korzysta się z doświadczeń ASG";
- "Wiedza zdobyta w ASG na pewno będzie wystarczająca w rozwiązywaniu problemów teoretycznych. Natomiast praktyczne przygotowanie uważam za niewystarczające";
- "W zakresie wojskowym przygotowanie jest wystarczające, ale w zakresie realizacji zadań gospodarczych, jakimi obecnie zajmują się jednostki - nie";
- "W jednostkach oprócz przydatności wiedzy taktyczno-operacyjnej, potrzebna jest również gruntowna wiedza o prowadzeniu gospodarki finansowo-materiałowej";
- "ASG przygotowuje jedynie do pracy w polu, a oficer w polu w okresie "P" ćwiczy kilka do kilkunastu razy w roku, a 99% to działalność w sztabie".

Pełniejszy obraz przygotowania absolwentów ASG WP do pracy w jednostkach wojskowych przedstawia poniższa tabela, w której zawarta jest samoocena słuchaczy w zakresie przygotowania do prowadzenia podstawowej działalności dowódczo-sztabowej.

Dziedzina działalności	Stopień przygotowania /w %/:			
	bardzo dobry	dobry	dostateczny	niedostateczny
1	2	3	4	5
1/Znajomość zasad i umiejętności organizacyjne w dziedzinie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez:				
a/ pułk	7,6	53,0	34,8	4,5
b/ dywizję	3,0	33,3	47,0	13,6
2/ a/ opracowywanie, organizacja i prowadzenie batalionowych ćwiczeń taktycznych;	13,6	51,5	30,3	4,5
b/ opracowywanie i organizacja pułkowych ćwiczeń taktycznych;	7,6	54,5	33,3	4,5
c/ opracowywanie dywizyjnych ćwiczeń taktycznych.	6,1	39,4	40,9	10,6
3/ a/ organizacja pracy sztabu pułku podczas ćwiczeń taktycznych /oddziału, pododdziału swojego rodzaju wojsk/.	9,1	54,5	28,8	6,1

1	2	3	4	5
b/ pełnienie obowiązków oficera sztabu dywizji:				
- w pionie operacyjnym	16,7	51,5	28,8	-
- w pionie rozpoznawczym	3,0	33,3	50,0	6,1
- w komórce swojego rodzaju wojsk	22,7	56,1	10,6	-
c/ opracowywanie w sztabie pułku i dywizji podstawowych dokumentów bojowych	10,6	68,2	21,2	-
d/ posługiwanie się etatowymi środkami łączności pułku i dywizji z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia	4,5	31,8	50,0	10,6
e/ rzeczowa współpraca z szefami rodzajów wojsk i służb w pułku i dywizji podczas ćwiczeń taktycznych	12,1	56,1	30,3	1,5

Jak widać z tabeli, słuchacze najniżej oceniają swoje przygotowanie w dziedzinie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej, rozpoznania wojskowego oraz posługiwanie się etatowymi środkami łączności. Badani oficerowie twierdzili, że opanowanie problematyki dotyczącej osiągania wyższych stanów gotowości bojowej /WSGB/ w czasie pojedynczych zajęć prowadzonych przez Katedrę Organizacji i Mobilizacji Wojsk nie jest możliwe. Dodatkową trudnością w tym zakresie jest w przekonaniu słuchaczy dowolność w opracowywaniu dokumentacji bojowej w okręgach, a nawet w ramach danego okręgu w poszczególnych dywizjach. Bardzo mocno zwracano również uwagę na zbyt małą ilość treningów w posługiwaniu się etatowymi środkami łączności z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia, co nie umożliwia wyrobienia odpowiednich umiejętności i nawyków, a ich brak jest przyczyną unikania pracy na tych środkach.

Słuchacze grup specjalistycznych nisko oceniali także swoje umiejętności w zakresie opracowywania ćwiczeń taktycznych. Domagali się przy tym nadania większej rangi metodyce szkolenia taktycznego oraz zwiększenia ilości godzin na problematykę z zakresu opracowywania ćwiczeń z wojskami na szczeblu pułk-dywizja. Występowały również głosy, aby do programu szkolenia ASG WP wprowadzić problematykę dotyczącą planowania rocznego i miesięcznego na szczeblu pułk-dywizja oraz zajęcia z organizacji pracy sztabu pułku danego rodzaju wojsk.

- 17 -

Z E S T A W I E N I E

wyników badań słuchaczy grup ogólnowojskowych

Pyt.1 Jak sądzisz, czy wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów w ASG WP będą na pierwszym stanowisku w jednostce wojskowej?

	Liczba odpowiedzi	%
1. Całkowicie wystarczające	5	12,8
2. Wystarczające tylko częściowo	21	53,8
3. Niewystarczające	6	15,5
4. Nie mam zdania	7	17,9
Razem	39	100,0

Pyt.2 Wymień przedmioty /przedmiot/, których program uznajesz za stanowczo przeładowany:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Naukowy komunizm	24	61,5
2.	Przedmioty społeczno-polityczne /ogólnie/	9	23,1
3.	Filozofia	4	10,3
4.	Przedmioty specjalistyczne /dot.innych rodzajów wojsk i służb/	4	10,3
5.	Zraca partyjno-polityczna	3	7,7
6.	OTK	2	5,1

Pyt.③ Wymień przedmioty /przedmiot/, których program wydaje Ci się stanowczo niewystarczający:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1	2	3	4
①	Metodyka szkolenia taktycznego	9	23,1
②	WF	8	20,5
③	Taktyka ogólna	8	20,5
④	Organizacja i mobilizacja wojsk	4	10,3

1	2	3	4
5.	Języki obce	4	10,3
6.	Sztuka operacyjna	3	7,7
7.	Szkolenie ogniowe	3	7,7
8.	Historia sztuki wojennej	2	5,1
9.	Rozpoznanie i armie obce	2	5,1
10.	Teoria organizacji i zarządzania	2	5,1
11.	Dydaktyka wojskowa	1	2,6
12.	Wojskowe akty prawne	1	2,6
13.	Pokazy sprzętu	1	2,6

Pyt.4 Czy w programie kształcenia ASG WP znajdują się przedmioty, których nauczanie wydaje się zbędne:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	27	69,2
2. nie	6	15,4
3. nie mam zdania	6	15,4
Razem:	39	100,0

Pyt.5 Czy w programie studiów występuje zbędne powtarzanie się określonych tematów w różnych przedmiotach:

	Liczba odpowiedzi	%
1. występuje często	2	5,1
2. czasem się to zdarza	24	61,5
3. nie zdarza się tak w ogóle	-	-
4. nie mam zdania	13	33,3
Razem:	39	100,0

Pyt.6 Czy wykładane przedmioty i ich zakres są właściwie dostosowane do poszczególnych lat studiów:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	19	48,8
2. nie	13	33,3
3. nie mam zdania	7	17,9
Razem:	39	100,0

Pyt.7 Wymień przedmioty, które podczas studiów sprawiły Ci największe trudności:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Naukowy komunizm	21	53,8
2.	Języki obce	10	25,6
3.	Filozofia	4	10,3
4.	WRE	4	10,3
5.	Historia sztuki wojennej	2	5,1
6.	Sztuka operacyjna	2	5,1

Pyt.8 Czy w procesie studiów napotkałeś na jakieś szczególne trudności:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	16	41,0
2. nie	22	56,4
3. brak odpowiedzi	1	2,6
Razem	39	100,0

Pyt.9 Oceń stopień swojego przygotowania w zakresie:

	Stopień przygotowania /w procentach/:				
	bardzo dobry	dobry	dostateczny	niedostateczny	
1. znajomości zasad i umiejętności organizacyjnych w dziedzinie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez:	a/ pułk	7,7	46,2	41,0	5,1
	b/ dywizje	2,6	38,5	35,9	17,9
2. a/ opracowywania, organizacji i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego		12,8	66,7	20,5	-
	b/ opracowywania i organizacji pułkowego ćwiczenia taktycznego	2,6	76,9	20,5	-
	c/ opracowywania dywizyjnego ćwiczenia taktycznego	5,1	48,7	35,9	7,7
3. a/ organizacji pracy sztabu pułku podczas ćwiczeń taktycznych /oddziału, pododdziału swojego rodzaju wojsk/		10,3	61,5	25,6	-

1	2	3	4	5
b/ pełnienia obowiązków oficera sztabu dywizji w pionie:				
- operacyjnym	23,1	61,5	12,8	-
- rozpoznawczym	5,1	33,3	48,7	5,1
- w komórce swojego rodzaju wojsk	25,6	48,7	10,3	-
c/ opracowywania w sztabie pułku i dywizji podstawowych dokumentów bojowych	12,8	76,9	10,3	-
d/ posługiwaniu się etatowymi środkami łączności pułku i dywizji z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia	2,6	38,5	43,6	12,8
e/ rzeczowej współpracy z szefami rodzajów wojsk i służb w pułku i dywizji podczas ćwiczeń taktycznych.	12,8	64,1	23,1	-

M E T R Y C Z K A

I. Staż w zawodowej służbie wojskowej:

	Liczba odpowiedzi	%
1. do 5 lat	1	2,6
2. 6 - 10 lat	27	69,2
3. powyżej 10 lat	11	28,2
razem:	39	100,0

II. Zajmowane bezpośrednio przed rozpoczęciem studiów w ASG WP stanowisko:

1	Liczba odpowiedzi	%
	2	3
1. dowódca kompanii /równorzędne/	12	30,8
2. szef sztabu batalionu	5	12,9
3. dowódca batalionu /równorzędne/	10	25,6
4. oficer operacyjny pułku	2	5,1

1	2	3
5. starszy oficer operacyjny pułku	4	10,3
6. starszy oficer rozpoznania	-	-
7. wykładowca w WSO	2	5,1
8. wykładowca w ośrodku szkolenia wojskowego	2	5,1
9. wykładowca w szkole podoficers- kiej	-	-
10. inne	2	5,1
razem:	39	100,0

Z E S T A W I E N I E
wyników badań słuchaczy grup specjalistycznych

Pyt.1 Jak sądzisz, czy wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów w ASG WP będą na pierwszym stanowisku w jednostce wojskowej:

	Liczba odpowiedzi	%
1. całkowicie wystarczające	1	3,7
2. wystarczające tylko częściowo	9	33,3
3. niewystarczające	6	22,2
4. nie mam zdania	11	40,8
razem:	27	100,0

Pyt.2 Wymień przedmioty /przedmiot/, których program uznajesz za stanowczo przeładowany:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Naukowy komunizm	10	37,0
2.	Sztuka operacyjna	8	29,6
3.	Taktyka ogólna	6	22,2
4.	Przedmioty społeczno-polityczne /ogólnie/	6	22,2
5.	Ekonomia wojskowa	3	11,1
6.	Filozofia	2	7,4
7.	Przedmioty specjalistyczne /dot.innych rodzajów wojsk i służb/	2	7,4
8.	WRE	2	7,4
9.	OTK	1	3,7
10.	Taktyka WRiA	1	3,7
11.	Praca partyjno-polityczna	1	3,7
12.	Logika	1	3,7

Pyt.3 Wymień przedmioty /przedmiot/, których program wydaje Ci się stanowczo niewystarczający:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Taktyka własnego rodzaju wojsk	22	81,5
2.	Historia sztuki wojennej	5	18,5
3.	Metodyka szkolenia taktycznego	4	14,8
4.	W-F	4	14,8
5.	Informatyka	3	11,1
6.	Teoria organizacji i zarządzania	1	3,7
7.	Pedagogika wojskowa	1	3,7
8.	Psychologia wojskowa	1	3,7

Pyt.4 Czy w programie kształcenia ASG WP znajdują się przedmioty których nauczanie wydaje się zbędne:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	16	59,3
2. nie	7	25,9
3. nie mam zdania	3	11,1
4. brak odpowiedzi	1	3,7
razem:	27	100,0

Pyt.5 Czy w programie studiów występuje zbędne powtarzanie się określonych tematów w różnych przedmiotach:

	Liczba odpowiedzi	%
1. występuje często	1	3,7
2. czasem się to zdarza	11	40,8
3. nie zdarza się tak w ogóle	6	22,2
4. nie mam zdania	9	33,3
razem:	27	100,0

Pyt.6 Czy wykładane przedmioty i ich zakres są właściwie dostosowane do poszczególnych lat studiów?

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	16	59,3
2. nie	10	37,0
3. nie mam zdania	1	3,7
razem:	27	100,0

Pyt.7 Wymień przedmioty, które podczas studiów sprawiły Ci największe trudności:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Teoria organizacji i zarządzania	7	25,9
2.	Naukowy komunizm	3	11,1
3.	Sztuka operacyjna	3	11,1
4.	Taktyka ogólna	2	7,4
5.	WRE	2	7,4
6.	Języki obce	2	7,4
7.	Przedmioty społeczno-polityczne /ogólnie/	2	7,4
8.	Logika	2	7,4
9.	Filozofia	1	3,7
10.	Historia sztuki wojennej	1	3,7

Pyt.8 Czy w procesie studiów napotkałeś na jakies szczególne trudności:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	6	22,2
2. nie	19	70,4
3. brak odpowiedzi	2	7,4
razem:	27	100,0

Pyt.9 Oceń stopień swojego przygotowania w zakresie:	Stopień przygotowania /w procentach/			
	bardzo dobry	dobry	dostateczny	niedostateczny
1. znajomości zasad i umiejętności organizacyjnych w dziedzinie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej przez:				
a/ pułk	7,4	62,9	25,9	3,7
b/ dywizję	3,7	25,9	62,9	7,4
2.a/ opracowywania, organizacji i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego	14,8	29,6	44,4	11,1
b/ opracowywania i organizacji pułkowego ćwiczenia taktycznego	14,8	22,2	51,8	11,1
c/ opracowywania dywizyjnego ćwiczenia taktycznego	7,4	25,9	48,1	14,8
3.a/ organizacji pracy sztabu pułku podczas ćwiczeń taktycznych /oddziału, pododdziału swojego rodzaju wojsk/.	7,4	44,4	33,3	14,8
b/ pełnienia obowiązków oficera sztabu dywizji:				
- w pionie operacyjnym	7,4	37,0	51,8	-
- w pionie rozpoznawczym	-	33,3	51,8	7,4
- w komórce swojego rodzaju wojsk	18,5	66,6	11,1	-
c/ opracowywania w sztabie pułku i dywizji podstawowych dokumentów bojowych	7,4	55,5	37,0	-
d/ posługiwania się etatowymi środkami łączności pułku i dywizji z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia	7,4	22,2	59,2	7,4
e/ rzeczowej współpracy z szefami rodzajów wojsk i służb w pułku i dywizji podczas ćwiczeń taktycznych	11,1	44,4	40,7	3,7

M E T R Y C Z K A

I. Staż w zawodowej służbie wojskowej:		Liczba odpowiedzi	%
1.	do 5 lat	-	-
2.	6-10 lat	17	63,0
3.	powyżej 10 lat	5	18,5
4.	brak odpowiedzi	5	18,5
razem:		27	100,0

II. Zajmowane bezpośrednio przed rozpoczęciem studiów w ASG WP stanowisko:		Liczba odpowiedzi	%
1.	dowódca kompanii /równorzędne/	16	59,3
2.	szef sztabu batalionu	2	7,4
3.	dowódca batalionu /równorzędne/	2	7,4
4.	oficer operacyjny pułku	-	-
5.	starszy oficer operacyjny pułku	-	-
6.	starszy oficer rozpoznania	1	3,7
7.	wykładowca w WSO	-	-
8.	wykładowca w ośrodku szkolenia wojskowego	-	-
9.	wykładowca w szkole podoficerskiej	-	-
10.	inne	3	11,1
11.	brak odpowiedzi	3	11,1
razem:		27	100,0

Z E S T A W I E N I E

ogólne wyników badań

Pyt.1 Jak, sądzisz, czy wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów w ASG WP będą na pierwszym stanowisku w jednostce wojskowej:

	Liczba odpowiedzi	%
1. całkowicie wystarczające	6	9,0
2. wystarczające tylko częściowo	30	45,5
3. niewystarczające	12	18,2
4. nie mam zdania	18	27,3
razem:	66	100,0

Pyt.2 Wymień przedmioty /przedmiot/, których program uznajesz za przeładowany:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%	Uwagi
1.	Naukowy komunizm	34	51,5	
2.	Przedmioty społeczno-polityczne /ogólnie/	15	22,7	
3.	Sztuka operacyjna	8	12,1	Wymienili tylko słuchacze grup specjalist.
4.	Taktyka ogólna	6	9,1	
5.	Przedmioty specjalistyczne nie będące profilującymi w danej specjalności	6	9,1	
6.	Filozofia marksistowska	6	9,1	
7.	Praca partyjno-polityczna	4	6,1	
8.	Ekonomika wojskowa	3	4,5	
9.	OTK	3	4,5	
10.	- WRE	2	3,0	
11.	Taktyka WRiA	1	1,5	
12.	Logika	1	1,5	

Pyt.3 Wymień przedmioty /przedmiot/, których program wydaje Ci się stanowczo niewystarczający:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%	Uwagi
1.	Taktyka własnego rodzaju wojsk	22	33,3	Tylko słuchacze grup spec.
2.	Metodyka szkolenia taktycznego	13	19,7	
3.	WF	12	18,2	
4.	Taktyka ogólna	8	12,1	Tylko słuchacze grup ogólnowojsk.
5.	Historia sztuki wojennej	7	10,6	
6.	Języki obce	4	6,1	
7.	Organizacja i mobilizacja wojsk	4	6,1	--
8.	Sztuka operacyjna	3	4,5	--
9.	Szkolenie ogniowe	3	4,5	--
10.	Teoria organizacji i zarządzania	3	4,5	
11.	Informatyka	3	4,5	
12.	Rozpoznanie i armie obce	2	3,0	Tylko słuchacze grup ogóln.
13.	Dydaktyka wojskowa	1	1,5	
14.	Wojskowe akty prawne	1	1,5	Prowadzone jednak inaczej
15.	Pedagogika wojskowa	1	1,5	
16.	Pokazy sprzętu	1	1,5	
17.	Psychologia wojskowa	1	1,5	

Pyt.4 Czy w programie kształcenia ASG WP znajdują się przedmioty, których nauczanie wydaje się zbędne:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	43	65,2
2. nie	13	19,7
3. nie mam zdania	8	12,1
4. brak odpowiedzi	2	3,0
razem	66	100,0

Pyt.5 Czy w programie studiów występuje zbędne powtarzanie się określonych tematów w różnych przedmiotach:

	Liczba odpowiedzi	%
1. występuje często	3	4,5
2. czasem się to zdarza	35	53,1
3. nie zdarza się tak w ogóle	6	9,1
4. nie mam zdania	22	33,3
razem	66	100,0

Pyt.6 Czy wykładane przedmioty i ich zakres są właściwie dostosowane do poszczególnych lat studiów:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	35	53,1
2. nie	23	34,8
3. nie mam zdania	7	10,6
4. brak odpowiedzi	1	1,5
razem:	66	100,0

Pyt.7 Wymień przedmioty, które podczas studiów sprawiły Ci największe trudności:

Lp.	Nazwa przedmiotu	Liczba odpowiedzi	%
1.	Naukowy komunizm	24	36,4
2.	Języki obce	12	18,2
3.	Teoria organizacji i zarządz.	7	10,6
4.	WRE	6	9,1
5.	Filozofia	5	7,6
6.	Sztuka operacyjna	5	7,6
7.	Historia sztuki wojennej	3	4,5
8.	Przedmioty społeczno-polityczne /ogólnie/	2	3,0
9.	Logika	2	3,8
10.	Taktyka ogólna	2	3,8

Pyt.8 Czy w procesie studiów napotkałeś na jakieś szczególne trudności:

	Liczba odpowiedzi	%
1. tak	22	33,3
2. nie	41	62,1
3. brak odpowiedzi	3	4,6
razem	66	100,0

Pyt.9 Oceń stopień swojego przygotowania w zakresie:	Stopień przygotowania /w procentach/			
	bardzo dobry	dobry	dostateczny	nie-dostateczny
1. znajomości zasad i umiejętności organizacyjnych w dziedzinie osiągania wyższych stanów gotowości bojowej przez:				
a/ pułk	7,6	53,0	34,8	4,5
b/ dywizję	3,0	33,3	47,0	13,6
2.a/ opracowywania, organizacji i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego	13,6	51,5	30,3	4,5
b/ opracowywania i organizacji pułkowego ćwiczenia taktycznego	7,6	54,5	33,3	4,5
c/ opracowywania dywizyjnego ćwiczenia taktycznego	6,1	39,4	40,9	10,6
3.a/ organizacji pracy sztabu pułku podczas ćwiczeń taktycznych /oddziału, pododdziału/ swojego rodzaju wojsk/.	9,1	54,5	28,8	6,1
b/ pełnienia obowiązków oficera sztabu dywizji w pionie:				
- operacyjnym	16,7	51,5	28,8	-
- rozpoznawczym	3,0	33,3	50,0	6,1
- w komórce swojego rodzaju wojsk	22,7	56,1	10,6	-
c/ opracowywania w sztabie pułku i dywizji podstawowych dokumentów bojowych.	10,6	68,2	21,2	-
d/ posługiwania się etatowymi środkami łączności pułku i dywizji z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia	4,5	31,8	50,0	10,6
e/ rzeczowej współpracy z szefami rodzajów wojsk i służb w pułku i dywizji podczas ćwiczeń taktycznych	12,1	56,1	30,3	1,5

M E T R Y C Z K A

I. Staż w zawodowej służbie wojskowej	Liczba odpowiedzi	%
1. do 5 lat	1	1,5
2. 6-10 lat	44	86,7
3. powyżej 10 lat	16	24,2
4. brak odpowiedzi	5	7,6
razem	66	100,0

II. Zajmowane bezpośrednio przed rozpoczęciem studiów w ASG stanowisko:	Liczba odpowiedzi	%
1. dowódca kompanii /równorzędne/	28	42,5
2. szef sztabu batalionu	7	10,6
3. dowódca batalionu /równorzędne/	12	18,2
4. oficer operacyjny pułku	2	3,0
5. starszy oficer operacyjny pułku	4	6,1
6. starszy oficer rozpoznania	1	1,5
7. wykładowca w WSO	2	3,0
8. wykładowca w ośrodku szkolenia wojskowego	2	3,0
9. wykładowca w szkole podoficerskiej	-	-
10. inne	5	7,6
11. brak odpowiedzi	3	4,5
razem:	66	100,0

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im.gen.broni Karola Świerczewskiego -----

INSTYTUT DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

Do użytku wewnętrznego

KWESTIONARIUSZ

WARSZAWA

1980 r.

Wykonując zadania postawione przez Komendę Akademii

- Instytut Dydaktyki Wojskowej prowadzi badania skuteczności kształcenia m.in. drogą sondowania opinii słuchaczy na temat stopnia ich przygotowania do służby w jednostkach wojskowych.

Prosimy o dokładne zapoznanie się z treścią pytań a następnie udzielenie szczerych odpowiedzi oraz ich uzasadnienie. Kwestionariusz jest anonimowy i nie należy go podpisywać.

1/ Jak sądzisz, czy wiedza i umiejętności zdobyte podczas studiów w ASG WP będą na pierwszym stanowisku w jednostce wojskowej:

1. całkowicie wystarczające;
2. wystarczające tylko częściowo;
3. niewystarczające;
4. nie mam zdania.

Krótko uzasadnij swoją odpowiedź:

2/ Wymień przedmioty /przedmiot/, których program uznajesz za stanowczo przeładowany:

Podaj propozycje, z jakich tematów /zagadnień/ można byłoby ewentualnie zrezygnować bez większego uszczerbku:

3/ Wymień przedmioty /przedmiot/, których program wydaje Ci się stanowczo niewystarczający:

Podaj propozycje ewentualnych zmian:

4/ Czy w programie kształcenia ASG WP znajdują się przedmioty, których nauczanie wydaje się zbędne:

1. tak
2. nie
3. nie mam zdania

Dlaczego?

5/ Czy w programie studiów występuje zbędne powtarzanie się określonych tematów w różnych przedmiotach?

1. występuje często
2. czasem się to zdarza
3. nie zdarza się tak w ogóle
4. nie mam zdania

Podaj przykłady:

6/ Czy wykładane przedmioty i ich zakres są właściwie dostosowane do poszczególnych lat studiów:

1. tak
2. nie
3. nie mam zdania

Jakie masz propozycje w tym zakresie:

7/ Wymień przedmioty, które podczas studiów sprawiły Ci największe trudności:

Z czego te trudności wynikały:

8/ Czy w procesie studiów napotykałeś na jakieś szczególne trudności:

1. tak
2. nie

Uzasadnij:

9/ Oceń stopień swojego przygotowania w zakresie:	Stopień przygotowania			
	Bardzo dobry	Dobry	Dostateczny	Niedostateczny
1	2	3	4	5
1. znajomość zasad i umiejętności organizacyjnych w dziedzinie osiągnięcia wyższych stanów gotowości bojowej przez:				
a/ pułk				
b/ dywizję				
2. a/ opracowania, organizacji i prowadzenia batalionowego ćwiczenia taktycznego				
b/ opracowania i organizacji pułkowego ćwiczenia taktycznego				
c/ opracowania dywizyjnego ćwiczenia taktycznego				
3. a/ organizacji pracy sztabu pułku podczas ćwiczeń taktycznych /oddziału, pododdziału swojego rodzaju wojsk/				
b/ pełnienie obowiązków oficera sztabu dywizji:				
- w pionie operacyjnym				
- w pionie rozpoznawczym				
- w komórce swojego rodzaju wojsk				
c/ opracowywania w sztabie pułku i dywizji podstawowych dokumentów bojowych				

1	2	3	4	5
d/ posługiwania się etatowymi środkami łączności pułku i dywizji z zachowaniem wymogów tajnego dowodzenia				
e/ rzeczowej współpracy z szefami rodzajów wojsk i służb w pułku i dywizji podczas ćwiczeń taktycznych				

Twoje uwagi lub propozycje:

M E T R Y C Z K A

I. Staż w zawodowej służbie wojskowej:

- 1/ do 5 lat
- 2/ 6-10 lat
- 3/ powyżej 10 lat

II. Zajmowane bezpośrednio przed rozpoczęciem studiów
w ASG WP stanowisko:

- 1/ dowódca kompanii /równorzędne/ - ile lat .....
- 2/ szef sztabu batalionu - "- .....
- 3/ dowódca batalionu /równorzędne/ - "- .....
- 4/ oficer operacyjny pułku - "- .....
- 5/ st.oficer operacyjny pułku - "- .....
- 6/ st.oficer rozpoznania - "- .....
- 7/ wykładowca WSO - "- .....
- 8/ wykładowca w ośrodku szkolenia
wojskowego - "- .....
- 9/ wykładowca w szkole podoficerskiej - "- .....
- 10/ inne /jakie?/ ..... - "- .....

III. Rodzaj ukończonej WSO: .....

IV. Grupa szkoleniowa .....

Wydrukowano w 3 egz.

Egz. nr 1-3 - Biblioteka Nauk. - 025

Wykonał: mjr K. Żegnałek
Druk: K.J. dn. 14.11.81r.
Nr ks. Pf-21/IDW

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

259-1000

